

ศิลปกรรมภาพฉลุสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล

Openwork art reflects the relationship between people

อรัญญา บุรณะศิลป์, ปานฉัตร อินทร์คง

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

โทรศัพท์ : 08 3424 9060, 09 0235 4410

อีเมล : arunya_b@mail.rmutt.ac.th, panchat_i@rmutt.ac.th

Arunya Buranasilp, Panchat Inkong

Faculty of Fine and Applied Arts Rajamangala University of Technology Thanyaburi

Tel : 08 3424 9060, 09 0235 4410

E-mail : arunya_b@mail.rmutt.ac.th, panchat_i@rmutt.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยสร้างสรรค์ในหัวข้อ ศิลปกรรมภาพฉลุสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มีจุดประสงค์เพื่อศึกษา ลวดลายเทคนิค ขั้นตอน วิธีการสร้างสรรค์ ฉลุลวดลาย เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพฉลุสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล และเพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพฉลุสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการศึกษาข้อมูลจากหนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องมารวบรวมวิเคราะห์เป็นองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพฉลุ เป็นผลงานทดลองจำนวน 4 ชุด และลงภาคสนามเพื่อสำรวจผลงานสร้างสรรค์เทคนิคฉลุด้วยแบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากร ได้แก่ ครูช่างชำนาญการ 1 คน ช่างปฏิบัติงาน 3 คน และผลงานฉลุ 3 ลาย

ผลวิจัยพบว่า การศึกษาลวดลาย เทคนิค ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์ลวดลาย ใช้เทคนิคการฉลุหนังใหญ่ด้วยเทคนิคการตอก การฉลุ การตัด การสร้างองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพฉลุสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ใช้ความรู้ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ความรู้ด้านการฉลุลาย ความรู้ด้านทัศนธาตุ ความรู้ด้านองค์ประกอบศิลป์ และความรู้ด้านทฤษฎีศิลปะ ส่วนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพฉลุสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ควรพิจารณาจากความสวยงามด้านความสัมพันธ์ของวัสดุ ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ของเนื้อหา และเทคนิคกรรมวิธีในการสร้างสรรค์เพื่อให้สื่อถึงเนื้อหาเรื่องราวที่สะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลผ่านการแสดงความรัก ความผูกพันบนพื้นฐานของสังคมครอบครัว

คำสำคัญ การสร้างสรรค์ การฉลุ ลวดลาย สัมพันธภาพ

ABSTRACT

The creative research titled “Openwork Art Reflects the Relationship Between People” aims to study patterns, techniques, and processes in creation of openwork in order to build a body of knowledge for creating openwork artworks reflecting the relationship between people. Information from books, and electronic media were studied and collected. Related research and creative work were collected and analyzed as a body of knowledge to be used in the creation of openwork artworks

including four sets of experimental works. In addition, the field was conducted by using interview forms. The population consisted of one skilled teacher, three workers, and three openwork artworks.

The research results showed that regarding the study of patterns, techniques, and processes in creation of openwork, techniques used for grand shadow play such as hammering, carving, and cutting were employed. In terms of building a body of knowledge for creating openwork art reflecting the relationship between people, knowledge of interpersonal relationships, openwork, visual elements, artistic elements, and art theory were used. Finally it was found that while in order to create openwork art reflecting the relationship between people certain important aspect should be considered namely: the beauty of the relationship of materials, the interplay between the relational elements of the content, creative techniques used to convey the content of the story that reflects the relationship between people through expressing love, and ties on the basis of family in society.

Keywords: creative, openwork art, pattern, relationship

บทนำ

ลวดลายฉลุ เป็นลักษณะของลวดลายประดับอีกแบบหนึ่งที่แตกต่างออกไปจากงานประดับลวดลายอื่น ๆ โดยส่วนใหญ่จะใช้วัตถุดิบที่มีเนื้อวัสดุค่อนข้างอ่อน มีความบาง ไม่หนามากจนเกินไป ได้แก่ กระดาษ แผ่นไม้ แผ่นโฟม เป็นต้น ลวดลายฉลุจะปรากฏอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของสิ่งก่อสร้าง ทั้งที่เนื่องด้วยสถาบันศาสนา พระมหากษัตริย์ และลงมาสู่สามัญชนโดยทั่วไป ตัวอย่างเช่น ฉลุกระดาษเป็นลวดลายประเภทต่าง ๆ ที่ประดับตามวัดวาอาราม หรือบ้านเรือน ในช่วงเทศกาลงานบุญ ลวดลายฉลุไม้ประดับอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ขององค์พระที่นั่งหรือที่นิยมประดับตามบ้านเรือนของสามัญชนคนธรรมดา โดยมีชื่อเรียกลักษณะลวดลายฉลุไม้แบบนี้ว่า ลวดลายแบบขนมปังขิง ซึ่งนิยมอย่างมากในช่วงสมัยรัชกาลที่ 5 ถึงรัชกาลที่ 6 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ลวดลายฉลุ คือกรรมวิธีอย่างหนึ่งในการทำลวดลายลงบนวัสดุต่าง ๆ อาทิเช่น กระดาษ แผ่นไม้ แผ่นหนัง แผ่นโลหะ ให้เกิดเป็นลายโปร่งทะลุ โดยใช้เครื่องมือที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของวัสดุนั้น ๆ เช่น งานฉลุกระดาษจะใช้ส้อมและตุ้ตตุ้ตอกให้เกิดลวดลาย งานฉลุไม้จะใช้เลื่อยฉลุ เป็นเครื่องมือในการสร้างลวดลาย เป็นต้น ลักษณะลวดลายที่นิยมนำมาฉลุปรากฏอยู่ 2 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ ลวดลายรูปแบบไทยหรือลายไทย และลวดลายที่ได้รับอิทธิพลทางรูปแบบจากต่างประเทศ ในการฉลุลวดลายช่างเขียนจะออกแบบลวดลายที่ต้องการลงบนวัสดุแล้วใช้เครื่องมือมีคม เจาะตัดวัสดุดังกล่าวตามเส้นลวดลายที่ได้ออกแบบไว้ให้ทะลุโปร่ง เกิดเป็นลวดลายที่มีความประณีตคมชัดและมีช่องไฟที่เหมาะสมลงตัว ดังนั้นลวดลายฉลุเป็นลักษณะลวดลายหนึ่งที่มีช่างฉลุเป็นผู้สร้างสรรค์ เป็นงานศิลปกรรมไทยที่ใช้เครื่องมือมีคมตัดเจาะเนื้อวัสดุให้ทะลุโปร่ง จนเกิดเป็นลวดลายประดับอีก

รูปแบบหนึ่ง (นฤทธิ์ วัฒนภู, 2554, น. 7) จากกรรมวิธีดังกล่าวมีการนำมาใช้ประกอบการสร้างสรรค์ผลงานที่หลากหลายโดยพบว่ามีการใช้กันมาอย่างแพร่หลายในหลาย ๆ อารยธรรม ทั้งในชนชาติญี่ปุ่น จีน อินเดีย และจักรวรรดิโรมัน เป็นกรรมวิธีในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น เลื่อย หรือตะไบ เจาะลงไปบนพื้นผิวของโลหะ และปรุให้เกิดเป็นรูหรือช่องว่าง หรือเป็นลวดลายต่าง ๆ ที่ต้องการ ซึ่งการเจาะเป็นรูหรือเป็นช่องนั้น จะสร้างความรู้สึกในการมองแบบทะลุผ่าน ประโยชน์ของการฉลุนอกจากจะช่วยเสริมสร้างลวดลายให้โดดเด่นแล้ว ยังช่วยลดน้ำหนักของชิ้นงานให้เบาลงได้อีกด้วย การฉลุยังสามารถพบได้ในงานสถาปัตยกรรม และงานศิลปะแขนงอื่น ๆ เช่น งานฉลุไม้ งานฉลุกระดาษ งานฉลุผ้า เป็นต้น (ทองถนิม – เครื่องประดับทองโบราณ, 2560)

ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของสังคม ค่านิยมของคนไทย ช่างผู้สร้างสรรค์เริ่มหมดไปและไม่มีผู้สืบทอด ผู้วิจัยจึงได้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ศิลปะดังกล่าวเพื่อดำรงรักษาภูมิปัญญาไทยให้สืบทอดไปในรูปแบบของงานสร้างสรรค์ตามแนวทางการสร้างหนังใหญ่ ซึ่งเป็นมรดกชั้นสูงและแสดงอัจฉริยภาพของบรรพบุรุษไทย ซึ่งในการสร้างตัวหนังใหญ่แต่ละตัว ต้องใช้ทักษะฝีมือที่มีความชำนาญสูง และยังเป็นเรื่องของเอกลักษณ์ลายไทยอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของไทย ในขณะเดียวกันสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลหมายถึงความสัมพันธ์ของบุคคลที่แสดงออกในด้านความรัก ความผูกพัน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างแม่ลูก ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว ความรักระหว่างหนุ่มสาว ฯลฯ ซึ่งเป็นการแสดงออกผ่านความรู้สึกของแต่ละคน โดยแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยได้กำหนดสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลให้เป็นรูปแบบที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เพื่อให้เข้าถึงผู้คนได้ง่ายด้วยเนื้อหาและเรื่องราวที่ไม่ซับซ้อน (ปานฉัตร อินทร์คง, 2561, น. 49) ถ่ายทอดผ่านเรื่องราวสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล เพื่อแสดงความรัก ความผูกพันอันเป็นวัฒนธรรมที่ดีในสังคม

ไทย จึงแสดงออกผ่านสัมพันธภาพระหว่างแม่กับลูกสัมพันธภาพ ระหว่างครอบครัว ฯลฯ เพื่อให้ผู้คนเข้าใจและเข้าถึงได้ง่ายด้วยเป็นวัฒนธรรมที่งดงามของสังคมครอบครัว ไทยด้วยเทคนิคฉลุลายบนวัสดุโลหะเพื่อให้เป็นผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยที่มีคุณค่า สวยงาม และความเป็นเอกลักษณ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา ลวดลาย เทคนิค ขั้นตอน และวิธีการสร้างสรรค์ฉลุลวดลาย
2. เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพฉลุสะท้อนสัมพันธภาพระหว่างบุคคล
3. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพฉลุสะท้อนสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเพื่อสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวความคิดจากลวดลายของหนังใหญ่ ที่ให้ความสำคัญและมีลักษณะโดดเด่นของการใช้และการตอบโต้กันระหว่างรูปทรงกับพื้นที่ว่าง ซึ่งนับว่าเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมที่รวบรวมและจินตนาการ มาพัฒนาสร้างสรรค์ผ่านทางผลงานศิลปะ ด้วยการประสานแนวความคิดระหว่าง การอนุรักษ์และสร้างสรรค์ ที่แสดงออกด้วยทัศนธาตุผ่านกระบวนการเทคนิคฉลุลวดลาย เป็นรูปทรงที่มีลักษณะเฉพาะตน

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ

1.1 ผู้รู้

1.2 ผู้ปฏิบัติ

1.3 ผู้เกี่ยวข้อง

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

2.1 กลุ่มผู้รู้ ได้แก่ ครูช่างชำนาญการ จำนวน 1 ท่าน

2.1.1 คุณอำภา แสงจันทร์ ครูภูมิปัญญาสละสิบหมื่นล้านนา วัดศรีสุพรรณ

2.2 กลุ่มผู้ปฏิบัติ ได้แก่ ช่าง จำนวน 3 ท่าน

2.2.1 คุณอนุสรณ์ แซ่กำ ครูภูมิปัญญาสละสิบหมื่นล้านนา วัดศรีสุพรรณ

2.2.2 คุณจันทร์สม เทียงจันทา ครูภูมิปัญญาสละสิบหมื่นล้านนา วัดศรีสุพรรณ

2.2.3 คุณนิตยา บุนนาค ครูภูมิปัญญาสละสิบหมื่นล้านนา วัดศรีสุพรรณ

2.3 ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผลงานนุสรุกลาย ประกอบด้วย

2.3.1 ลายโลหะ

2.3.2 ลายหนัง

2.3.3 ลายกระดาษ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปกรรมภาพลู่สะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล การสนทนาร่วมกับ ผู้รู้ ผู้ปฏิบัติ ซึ่งจะให้ข้อมูลความรู้ เทคนิค กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน คำแนะนำ คำติชมผลงานตามแนวคิดทางทัศนศิลป์ ขั้นตอนในการสร้างสรรค์

และแบบประเมินความพึงพอใจ

4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา ดังนี้

4.1 ข้อมูลภาคเอกสาร

4.1.1 ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1) หนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ ข้อมูลการฉลุลวดลายกระดาษ
ฉลุลายโลหะการทำหนังใหญ่

2) เว็บไซต์ต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ตที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ
กับลวดลายฉลุ

4.1.2 ศิลปินที่เป็นแรงบันดาลใจ

1) ประหยัด พงษ์ดำ จากผลงาน แม่กับลูก เทคนิค
ภาพพิมพ์

2) สุวรรณี สารคณา จากผลงาน Mother's Hug
เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมัน

3) Berthe Morisot จากผลงาน The Cradle เทคนิค
จิตรกรรมสีน้ำมัน

4) กฤษณวงศ์ ศิวะพรหมณีสกุล จากผลงาน อนิจจา
วต สงขารวาท เทคนิค ใช้กรรมวิธีของกระบวนการสร้างหนังใหญ่

5) ชูศักดิ์ ศรีขวัญ จากผลงาน เกิด และ ผลงาน แก่
เทคนิค แกะสลักจากหนังสัตว์

6) สิทธิพงศ์ ปานสมทรง จากผลงาน หนังสือ - กลาง
- แปลง และผลงาน Manorah in Bangkok เทคนิค ฉลุหนัง

7) เรวัต สุขสีกายจัน จากผลงาน โคมไฟหนังตะลุง
เทคนิค แกะรูปหนังตะลุงเป็นผลิตภัณฑ์โคมไฟ

8) วิโชค มุกดามณี จากผลงาน story of love เทคนิค

ฉลุโลหะ

9) Cal Lane จากผลงาน Untitled (shovels) เทคนิค

เชื่อมตัดโลหะ

4.2 ข้อมูลภาคสนาม

4.2.1 ข้อมูลที่ได้จากการออกสำรวจพื้นที่

1) เก็บข้อมูลโดยการถ่ายภาพ ตัวหนังสือใหญ่ ในพิพิธภัณฑ์หนังสือ วัฒนธรรม วัดขนอน จังหวัดราชบุรี

2) เก็บข้อมูลโดยการถ่ายภาพ งานโลหะ วัดศรีสุพรรณ จังหวัดเชียงใหม่

4.2.2 ข้อมูลจากประสบการณ์ตรงและสิ่งแวดล้อม

- 1) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวของตนเอง
- 2) ครอบครัวในสังคมทั้งอดีตและปัจจุบัน
- 3) สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติที่มีความเกี่ยวข้องกับครอบครัว

4.2.3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

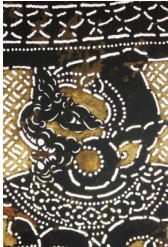
การวิจัยสร้างสรรค์ในหัวข้อ ศิลปกรรมภาพฉลุสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มีจุดประสงค์เพื่อศึกษา ลวดลาย เทคนิค ขั้นตอน วิธีการสร้างสรรค์ ฉลุลวดลาย เพื่อสร้างองค์ความรู้และเพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพฉลุสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล โดยผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลและการสร้างสรรค์งานได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ลวดลาย เทคนิค ขั้นตอน และวิธีการสร้างสรรค์ ฉลุลวดลาย

ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวอย่างงานฉลุจากหนังสือ ลายฉลุจากสถาปัตยกรรม ลายฉลุกระดาษ ลายฉลุโลหะ จากหนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการลง

พื้นที่ภาคสนาม พบลวดลายที่หลากหลาย เช่น ลายตัวหนอน ลายไข่ปลา ลายหน้าตัวละคร ลายหน้าจั่ว ลายงานพิธีต่าง ๆ ลายพุ่มข้าวบิณฑ์ ลายลูกฟัก ตุงโลหะ เพื่อมาเป็นแบบในการการฉลุร่วมในการสร้างสรรค์ผลงาน ดังนี้

ตารางที่ 1 ลายฉลุจากหนังใหญ่				
ชื่อและลักษณะลวดลาย	เทคนิค	อุปกรณ์ที่ใช้	กรรมวิธีการสร้างสรรค์	เครื่องมือและแหล่งข้อมูลที่ศึกษา
 ลายตัวหนอน	ฉลุหนัง	ตีดุ่	ใช้ตีดุ่เจาะหนังต่อกันเป็นลวดลายตัวหนอน	เครื่องมือกลึง ถ่ายรูป แหล่งข้อมูล วัดxonม จังหวัดราชบุรี
 ลายไข่ปลา	ฉลุหนัง	ตีดุ่	ใช้ตีดุ่เจาะหนังโดยเว้นระยะช่องไฟเป็นลวดลายไข่ปลา	เครื่องมือกลึง ถ่ายรูป แหล่งข้อมูล วัดxonม จังหวัดราชบุรี
 หน้าตัวนาง	ฉลุหนัง	มีดปลายแหลม ตีดุ่	ใช้มีดปลายแหลมตัดและเจาะส่วนอื่นออกคงเหลือไว้เพียงลายและส่วนเชื่อมต่อ ใช้ตีดุ่ตอกในส่วนของเครื่องทรง	เครื่องมือกลึง ถ่ายรูป แหล่งข้อมูล วัดxonม จังหวัดราชบุรี

ชื่อและลักษณะลวดลาย	เทคนิค	อุปกรณ์ที่ใช้	กรรมวิธีการสร้างสรรค์	เครื่องมือและแหล่งข้อมูลที่ศึกษา
 หน้ายักษ์	ฉลุหนัง	มีดปลายแหลม ตุ๊ดตู่	ใช้มีดปลายแหลมและตุ๊ดตู่เจาะและตัดออกเพื่อให้เกิดลาย	เครื่องมือกลึง ถ่ายรูป แหล่งข้อมูล วัดชนอม จังหวัดราชบุรี
 หน้าลิง	ฉลุหนัง	มีด ปลายแหลม, ตุ๊ดตู่	ใช้มีดปลายแหลมและตุ๊ดตู่เจาะและตัดออกเพื่อให้เกิดลาย	เครื่องมือกลึง ถ่ายรูป แหล่งข้อมูล วัดชนอม จังหวัดราชบุรี

สรุปตารางที่ 1 ลวดลายฉลุหนังใหญ่พบว่าเป็นรูปลายตัวหนอน ลายไขปลา ลายหน้าตัวนาง ลายหน้ายักษ์ และลายหน้าลิง โดยใช้เทคนิคการฉลุหนังด้วยอุปกรณ์ตุ๊ดตู่ และมีดปลายแหลม โดยการฉลุลายตัวหนอนเจาะหนึ่งเป็นรูปแบบต่อกันเป็นเส้นสั้น ๆ ลายไขปลาเจาะแบบเว้นระยะช่องไฟ ลายหน้าตัวนางใช้มีดปลายแหลมตัดและเจาะ ลายหน้ายักษ์และลายหน้าลิงใช้มีดปลายแหลมและตุ๊ดตู่ตัดและเจาะเพื่อให้เกิดลาย

ตารางที่ 2 ลายฉลุจากสถาปัตยกรรม

สถานที่และลักษณะ ลวดลาย	เทคนิค	อุปกรณ์ ที่ใช้	กรรมวิธีการสร้างสรรค์	เครื่องมือและแหล่ง ข้อมูลที่ศึกษา
 คุ้มวิชัยราชา	ฉลุไม้	เลื่อยฉลุ	ใช้เลื่อยฉลุเจาะพื้นที่ รอบตัวลายออกคง เหลือพื้นที่ของลายเป็น ลักษณะของลายติด	สื่ออิเล็กทรอนิกส์ จาก sanook.com
 โรงเรียนนาริรัตน์	ฉลุไม้	เลื่อยฉลุ	ใช้เลื่อยฉลุเจาะพื้นที่ รอบตัวลายออกคง เหลือพื้นที่ของลายเป็น ลักษณะของลายติด	สื่อออนไลน์จาก trueplookpanya. com
 วรบุระ รีสอร์ทแอนด์สปา	ฉลุไม้	เครื่อง CNC	ใช้เลื่อยฉลุเจาะพื้นที่ รอบตัวลายออกคง เหลือพื้นที่ของลายเป็น ลักษณะของลายติด	สื่อออนไลน์จาก bloggang.com
 บ้านเจ้าหนานไชยวงศ์	ฉลุไม้	เลื่อยฉลุ	ใช้เลื่อยฉลุเจาะพื้นที่ รอบตัวลายออกคง เหลือพื้นที่ของลายเป็น ลักษณะของลายติด	สื่อออนไลน์จาก sanook.com

สรุปตารางที่ 2 ลวดลายจากสถาปัตยกรรมพบว่าเป็นหน้าจั่วของคุ้มวิชัยราชา โรงเรียนนาริรัตน์ วรบุระ รีสอร์ทแอนด์สปา และบ้านเจ้าหนานไชยวงศ์ โดยใช้เทคนิคการฉลุไม้ด้วยอุปกรณ์เลื่อยฉลุ และเครื่อง CNC โดยการเจาะ ฉลุ พื้นที่รอบตัวลายออก พื้นที่คงเหลือของลายเป็นลักษณะของลายติด

ตารางที่ 3 ลายฉลุกระดาษ

ชื่อและลักษณะลวดลาย	อุปกรณ์ ที่ใช้	กรรมวิธีการ สร้างสรรค์	เครื่องมือและแหล่ง ข้อมูลที่ศึกษา
 แบบฉลุกระดาษงานเทศน์มหาชาติ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระพันปีหลวง ณ พุทธมณฑล, ตุลาคม พ.ศ. 2534	มีดปลาย แหลม, ตัดต่อ	ใช้มีดปลายแหลมตัด ส่วนที่ไม่ต้องการออก เป็นการผสมผสาน ระหว่างลายขาดและ ลายติด ใช้ตัดต่อเพื่อตกแต่ง	หนังสือจิตรกรรมไทย ครูสมปอง โรงเรียน เพาะช่าง
 แบบฉลุกระดาษงานเทศน์มหาชาติ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว ในวโรกาสเฉลิมพระชนม พรรษา 6 รอบ พุทธศักราช 2542	มีดปลาย แหลม	ใช้มีดปลายแหลมตัด ส่วนที่ไม่ต้องการออก เป็นการผสมผสาน ระหว่างลายขาดและ ลายติด	หนังสือจิตรกรรมไทย ครูสมปอง โรงเรียน เพาะช่าง

ชื่อและลักษณะลวดลาย	อุปกรณ์ที่ใช้	กรรมวิธีการสร้างสรรค์	เครื่องมือและแหล่งข้อมูลที่ศึกษา
 แบบฉลุกระดาษงานเทศน์มหาชาติ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ณ พุทธมณฑล, กันยายน พ.ศ. 2539	มีดปลายแหลม	ใช้มีดปลายแหลมตัดส่วนที่ไม่ต้องการออกเป็นการผสมผสานระหว่างลายขาดและลายติด	หนังสือจิตรกรรมไทย ครูสมปอง โรงเรียนเพาะช่าง
 แบบฉลุกระดาษงานเทศน์มหาชาติ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ณ พุทธมณฑล, กันยายน พ.ศ. 2540	มีดปลายแหลม	ใช้มีดปลายแหลมตัดส่วนที่ไม่ต้องการออกเป็นการผสมผสานระหว่างลายขาดและลายติด	หนังสือจิตรกรรมไทย ครูสมปอง โรงเรียนเพาะช่าง

ชื่อและลักษณะลวดลาย	อุปกรณ์ที่ใช้	กรรมวิธีการสร้างสรรค์	เครื่องมือและแหล่งข้อมูลที่ศึกษา
 แบบฉลุกระดาดงานพิธีไหว้ครูช่าง ประจำปี 2541	มีดปลายแหลม	ใช้มีดปลายแหลมตัดและเจาะส่วนอื่นออก คงเหลือไว้เพียงลาย และส่วนเชื่อมต่อ	หนังสือจิตรกรรมไทย ครูสมปอง โรงเรียน เพาะช่าง

สรุปตารางที่ 3 ลวดลายฉลุกระดาดพบแบบฉลุกระดาดงานเทศน์มหาชาติ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ณ พุทธมณฑล, ตุลาคม พ.ศ. 2534 แบบฉลุกระดาดงานเทศน์มหาชาติ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ พุทธศักราช 2542 แบบฉลุกระดาดงานเทศน์มหาชาติ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ณ พุทธมณฑล, กันยายน พ.ศ. 2539 แบบฉลุกระดาดงานเทศน์มหาชาติ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ณ พุทธมณฑล, กันยายน พ.ศ. 2540 แบบฉลุกระดาดงานพิธีไหว้ครูช่าง ประจำปี 2541 โดยใช้เทคนิคการฉลุกระดาด ด้วยอุปกรณ์ตุ้ดตุ้ และมีดปลายแหลม โดยการฉลุใช้มีดปลายแหลมตัดเจาะส่วนที่ไม่ต้องการออก เป็นการผสมผสานระหว่างลายขาดและลายติด ใช้ตุ้ดตุ้เจาะเพื่อตกแต่งลวดลาย

ตารางที่ 4 ลายฉลุโลหะ

ชื่อและลักษณะลวดลาย	เทคนิค	อุปกรณ์ที่ใช้	กรรมวิธีการ สร้างสรรค์	เครื่องมือและ แหล่งข้อมูลที่ ศึกษา
 พุ่มข้าวบิณฑ์	ฉลุ โลหะ	เครื่องมือมีคม ที่ช่างสร้างขึ้น ลักษณะคล้าย สิ่ว	เจาะพื้นที่รอบ ลายออก และดัน โลหะเพื่อให้เกิด เป็นมิติ	เครื่องมือกลึง ถ่ายรูป แหล่ง ข้อมูลวัด ศรีสุพรรณ จังหวัด เชียงใหม่
 ลายลูกฟัก	ฉลุ โลหะ	เครื่องมือมีคม ที่ช่างสร้างขึ้น ลักษณะคล้าย สิ่ว	เจาะพื้นที่รอบ ลายออกและดัน โลหะเพื่อให้เกิด เป็นมิติ	เครื่องมือกลึง ถ่ายรูป แหล่ง ข้อมูลวัด ศรีสุพรรณ จังหวัด เชียงใหม่
 ตุ้โลหะ	ฉลุ โลหะ	เครื่องมือมีคม ที่ช่างสร้างขึ้น ลักษณะคล้าย สิ่ว	เจาะพื้นที่รอบ ลายออกและดัน โลหะเพื่อให้เกิด เป็นมิติ	เครื่องมือกลึง ถ่ายรูป แหล่ง ข้อมูลวัด ศรีสุพรรณ จังหวัด เชียงใหม่

สรุปตารางที่ 4 ลวดลายฉลุโลหะพบว่าเป็นลายพุ่มข้าวบิณฑ์ ลายลูกฟัก และตุ้โลหะ โดยใช้เทคนิคการฉลุโลหะด้วยเครื่องมือมีคมที่ช่างสร้างขึ้นเองลักษณะคล้ายสิ่ว โดยการเจาะพื้นที่รอบลายออกและดันโลหะเพื่อให้เกิดเป็นมิติ

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพลลิต
สะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล

1. ความรู้ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล

มนุษย์ถือว่าเป็นสัตว์สังคม การอยู่ร่วมกันทำให้เกิดสัมพันธ์ภาพในด้านต่าง ๆ สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกคือสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลในครอบครัวที่มีความผูกพันต่อกันทางสายเลือดซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคมและมีความสำคัญที่สุดเช่นกัน เนื่องจากโครงสร้างบทบาท หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวจะสอดคล้องและส่งผลต่อสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลในสังคมต่อไป

2. ความรู้ด้านการฉลุลดลาย

จากการศึกษาฉลุลดลายฉลุวัสดุชนิดต่าง ๆ ได้แก่ ฉลุลดลายฉลุหนัง ฉลุลดลายฉลุไม้ ฉลุลดลายฉลุกระดาษ ฉลุลดลายฉลุโลหะ จากทางหนังสือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการลงพื้นที่ภาคสนาม ผู้วิจัยจึงได้เก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอน เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์ฉลุลดลายฉลุ พบว่าเครื่องมือที่ใช้เป็นที่นิยมในการฉลุลดลาย ได้แก่ ตัด ตัด มีดปลายแหลม เลื่อยฉลุ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันตัด ตัด จะมีฉลุลดลายและขนาดที่หลากหลายขึ้นอยู่กับการใช้งาน ผู้วิจัยจึงได้นำเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์ฉลุลดลายฉลุมาฝึกฝนเพื่อให้เกิดความคุ้นชินกับเครื่องมือต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้สร้างสรรค์ผลงาน

P u n c h i n g อุปกรณ์การเจาะ

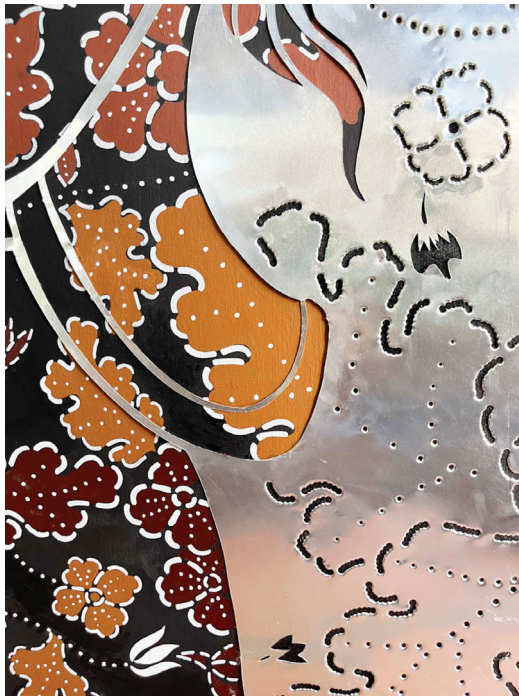
ภาพที่ 1 เหล็กเจาะรู หรือตุ๊ดตู่
ที่มา : HILMYNA BLOG (2564)

3. ความรู้ด้านองค์ประกอบศิลป์

ผู้วิจัยได้นำความรู้ด้านการจัดองค์ประกอบในผลงานทัศนศิลป์ เพื่อแสดงความเป็นเอกภาพเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีส่วนประกอบระหว่าง รูปทรงกับเนื้อหา ที่มีการประสานกลมกลืนกัน ซึ่งรูปทรงเป็นองค์ประกอบ รูปธรรม เนื้อหาเป็นองค์ประกอบนามธรรม ระหว่างรูปทรงและเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์กันอย่างมีเอกภาพ ได้แก่ เส้น สี รูปทรง น้ำหนัก พื้นผิว ที่ว่าง ปริมาตร มวล ฯลฯ จะสามารถแสดงความงาม ได้อย่างน่าสนใจและสร้างความประทับใจ แก่ผู้ที่ได้พบเห็น

3.1 จุด เป็นสิ่งที่มีลักษณะกลมเกิดจากการจิ้ม กด กระแทก ต้ม ด้วยวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ต้นกำเนิดขององค์ประกอบศิลป์อื่น ๆ ในทัศนศิลป์ จุดเป็นส่วนประกอบหลักที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพ ฉลุสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลโดยใช้ลักษณะการแต้มสีเป็นจุดรูปทรงกลมในขนาดที่แตกต่างกันผสมผสานกับการใช้ตุ๊ดตู่เจาะลงบนโลหะ เพื่อให้เกิดจุดที่มีรูปแบบหลากหลาย ในมิติที่แตกต่างกันและทำให้เกิดความงามขึ้น

ภาพที่ 2 แสดงการใช้จุดในผลงานด้วยการแต้มสีขาบบนผ้าใบ และการใช้เครื่องมือตอกลงบนโลหะ
ที่มา : อรุณญา บุรณะศิลป์

3.2 เส้นเกิดจากจุดหลาย ๆ จุดมาเรียงต่อกัน จากการขีด เขียนลาก เป็นพื้นฐานสำคัญของงานทัศนศิลป์ และยังเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อความรู้สึกของผู้รับชมผลงานอีกด้วย ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพฉลุสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล จะประกอบด้วยเส้นโค้งที่จะให้ความรู้สึกอ่อนนไหว สุภาพ อ่อนโยนเป็นหลัก เกิดจาก 2 เทคนิค ได้แก่ เส้นที่เกิดจากการตอก จำนวน 2 จุดขึ้นไปต่อกัน และเส้นที่เกิดจากการฉลุพื้นที่โดยรอบออก เป็นเส้นของลวดลายติดในผลงาน

ภาพที่ 3 แสดงการใช้เส้นในผลงาน ด้วยการตอกจุดต่อกัน และการฉลุพื้นที่โดยรอบออก
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

3.3 รูปร่าง เกิดจากการนำเส้นลักษณะต่าง ๆ มาประกอบกันใน
รูปแบบ 2 มิติแบนราบไม่มีความลึก ความหนา แสงและเงา รูปร่างที่เห็น
เด่นชัดในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพฉลุสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่าง
บุคคล ได้รับแรงบันดาลใจจากรูปร่างธรรมชาติ คือ คน และดอกไม้

ภาพที่ 4 แสดงรูปร่างธรรมชาติ ได้แก่ ดอกไม้ ใบไม้ ในผลงาน
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

3.4 น้ำหนักอ่อน-แก่ เกิดจากระดับความเข้มอ่อนของค่าสีและแสงเงา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดน้ำหนักอ่อนแก่ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรม ภาพลู่สะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลด้วยสีเข้มและสีอ่อนเพื่อให้เกิดระยะใกล้ไกล

ภาพที่ 5 แสดงน้ำหนักอ่อน-แก่ ในผลงาน
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

3.5 สี เป็นทัศนธาตุอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญในงานทัศนศิลป์ และมีอิทธิพลต่อความรู้สึกอารมณ์ จิตใจได้มากกว่าองค์ประกอบอื่น ผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้ในเรื่องของสีมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยเลือกใช้โทนสีน้ำตาลซึ่งอยู่ในวรรณะสีร้อนที่จะให้ความรู้สึกอบอุ่น

ภาพที่ 6 แสดงสีที่ใช้ในผลงาน
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

3.6 บริเวณว่าง เป็นพื้นที่ว่างที่ไม่ใช่ในส่วนของรูปทรง ในผลงาน ศิลปกรรมภาพลวดสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลเกิดขึ้นจาก 2 เทคนิค คือการฉลุ การเจาะออก ด้วยเครื่องมือ และการเว้นที่ว่างระหว่างรูปร่าง การทำให้เกิดบริเวณว่างนั้น ผู้วิจัยต้องคำนึงถึงความอัตราส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้รู้สึกโดดเด่นหรืออึดอัดจนเกินไป

ภาพที่ 7 แสดงบริเวณว่างในผลงาน

ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

3.7 พื้นผิวของวัสดุแต่ละชนิดจะให้ความรู้สึกที่ต่างกันอย่างออกไป ผู้วิจัยเลือกใช้พื้นผิวของโลหะซึ่งมีความแวววาวในการสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปกรรมภาพนูนสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล เพื่อสร้างความน่าสนใจ และดึงดูดผู้พบเห็น

ภาพที่ 8 แสดงพื้นผิวของโลหะที่มีความแวววาว
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

3.8 เอกภาพ ผู้วิจัยได้นำความรู้ด้านเอกภาพมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานในส่วนของการจัดรูปทรงให้มีความสัมพันธ์กันระหว่างส่วนต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบรวมกับ การที่จะสร้างสรรค์ผลงานให้มีเอกภาพจะต้องมีความเข้าใจทัศนธาตุต่าง ๆ ที่จะเลือกหรือนำมาด้วยการผสมผสานกับเนื้อหาเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของโครงสร้างของรูปทรงโดยรวม

ภาพที่ 9 แสดงเอกภาพในผลงาน
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

3.9 สัดส่วน ผู้วิจัยได้นำความรู้ด้านสัดส่วนมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในเรื่องความสมส่วน ความสัมพันธ์ ความกลมกลืนอย่างเหมาะสม ของขนาดรูปทรง แสงเงา และทัศนธาตุอื่น ๆ ทั้งหมดของภาพโดยรวม ทั้งส่วนกว้าง ยาว สูง ลึก ที่ลงตัวสมบูรณ์ นอกจากนั้นสัดส่วนยังส่งผลต่อความรู้สึกทางสุนทรียภาพและอุดมคติ

ภาพที่ 10 แสดงสัดส่วนตามการศึกษาอัตราส่วนเฉลี่ยมนุษย์ของดาวินชี มาตรฐานสัดส่วนมนุษย์ผู้ชายจะได้ 7 ส่วนครึ่ง และผู้หญิงมี 6 ส่วนครึ่ง
ที่มา : อริญญา บุรณะศิลป์

3.10 ความสมดุล ผู้วิจัยได้นำความรู้ด้านความสมดุลเข้ามาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานด้วยการวางน้ำหนักขององค์ประกอบต่าง ๆ ใน ผลงาน ในลักษณะความสมดุลแบบอสมมาตร คือความสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน องค์ประกอบ 2 ข้างไม่เหมือนกัน แต่ยังมีความสมดุลด้วยน้ำหนัก และประสานกลมกลืนเป็นเอกภาพ

ภาพที่ 11 แสดงความสมดุลในผลงาน
ธีมา : อรัญญา บุรณะศิลป์

3.11 จังหวะลีลาผู้วิจัยได้นำความรู้ด้านจังหวะลีลาแบบเคลื่อนที่เข้ามาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานด้วยการสร้างความเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ของน้ำหนักสี ความซ้ำซากของรูปทรง ให้มีความสนุกสนาน ร่าเริง ซึ่งส่วนสำคัญทำให้ผลงานมีความเป็นเอกภาพ การประสานกลมกลืน การเกี่ยวเนื่อง สั้นไหล ตื่นเต้น น่าสนใจ ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในผลงานจะสามารถกระตุ้นสายตาของผู้พบเห็นให้เกิดความสนใจ

4. ความรู้ด้านทฤษฎีทางศิลปะ

4.1 ทฤษฎีการเลียนแบบ

ผู้วิจัยได้นำความรู้ด้านทฤษฎีการเลียนแบบเข้ามาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานซึ่งถือว่าเป็นทฤษฎีเก่าแก่จะนิยมใช้อย่างแพร่หลาย เป็นการเลียนแบบท่าทาง กริยา อาการ ของบุคคล ระหว่างแม่กับลูก

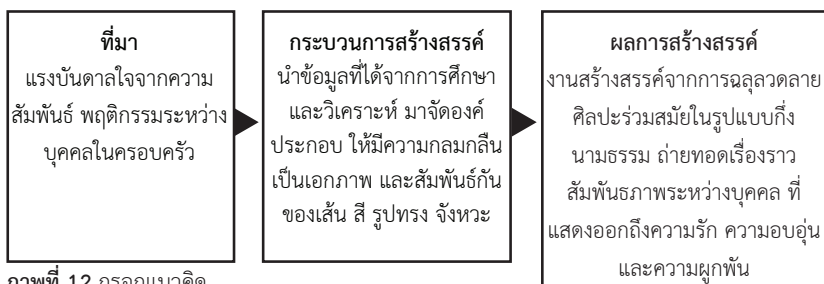
4.2 ทฤษฎีประสบการณ์

ผู้วิจัยได้นำความรู้ด้านทฤษฎีที่ประสบการณ์เข้ามาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นประสบการณ์ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ การสัมผัส การพบเห็น การจดจำ ผ่านประสาทสัมผัสทั้งหมดของร่างกาย นำมาวิเคราะห์ประมวลผลถ่ายทอดเป็นเนื้อหาผ่านผลงาน

4.3 ทฤษฎีการแสดงออก

ผู้วิจัยได้นำความรู้ด้านทฤษฎีการแสดงออกเข้ามาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งแสดงออกถึงอารมณ์ภายในของมนุษย์ออกมาให้ปรากฏในผลงานประกอบด้วย อารมณ์ ความรู้สึก จิตนาการ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญและเป็นวัตถุประสงค์แรกของการถ่ายทอดเนื้อหา เรื่องราวในผลงาน

ตอนที่ 3 ผลงานศิลปกรรมภาพนุสสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทั้งภาคเอกสาร ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ศิลปินที่เป็นแรงบันดาลใจ และข้อมูลภาคสนาม ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการออกสำรวจพื้นที่ ข้อมูลจากประสบการณ์ตรงและสิ่งแวดล้อม ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง นั้น ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวเพื่อนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบงานสร้างสรรค์จากการฉลุลวดลายศิลปะร่วมสมัยในรูปแบบกึ่งนามธรรมโดยมีกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 12 กรอบแนวคิด

ขั้นตอนการทดลองร่างแบบภาพ ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ข้อมูลและประมวลความคิดจากแรงบันดาลใจ ประสบการณ์ ความจำ ความคิด ความประทับใจ จากสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลในครอบครัวและสังคมสิ่งแวดล้อม ออกมาในรูปแบบของภาพร่างด้วยดินสอซึ่งจัดองค์ประกอบของภาพตามแนวคิดและผลการศึกษาที่ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการจัดวางแนวทางรูปทรงที่ได้จากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รูปทรงจากงานจิตรกรรมไทย ผสมผสานกับรูปทรงที่เกิดจากจินตนาการ ให้มีความสัมพันธ์ มีความเป็นเอกภาพในผลงาน จากนั้นลงสีบนกระดาษ เดิมจุดและเส้นแผนการฉลุลวดลายลงบนกระดาษ เพื่อเป็นการวางแผนก่อนสร้างสรรค์งานจริง

ภาพที่ 13 แบบร่างดินสอ
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

ภาพที่ 14 แบบร่างลงสี
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

ขั้นตอนการทำงานทดลอง คือขั้นตอนที่ต่อจากการทำแบบร่าง ซึ่งในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะนำแบบร่างดินสอที่ลงสีแล้วมาสร้างสรรค์เป็นผลงานที่มีลักษณะเหมือนจริงแต่จะมีขนาดที่เล็กกว่าผลงานสร้างสรรค์จริง โดยเปลี่ยนจากการร่างภาพลงสีบนกระดาษเป็นเฟรมผ้าใบและใช้การฉลุกระดาษ ด้วยคัตเตอร์และมีดคัตเตอร์แทนการฉลุแผ่นโลหะ ในขั้นตอนนี้ถือว่าเป็นการฝึกฝนการใช้เครื่องมือฉลุรวดเร็วเพื่อให้สามารถรู้จังหวะในการสร้างสรรค์ลายแต่ลาย เพื่อไม่ให้ลายขาดออกจากกัน

ภาพที่ 15 ชิ้นงานทดลองฉลุกระดาษ
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

ขั้นตอนประเมินผลงานทดลองการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรม ภาพฉลุสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล โดยผู้เชี่ยวชาญด้วยการใช้แบบสอบถาม และสรุปผล ประมวลข้อมูลนำมาทำการพัฒนาปรับปรุง สร้างเป็นภาพร่างชุดใหม่ขึ้น โดยมีงานชิ้นทดลองทั้งหมด จำนวน 4 ชุด ดังนี้

ภาพที่ 16 งานทดลองชุดที่ 1
ชั้นที่ 1 (ชื่อผลงาน โอบอุ้มชั้นที่ 1)
ที่มา : อริญญา บุรณะศิลป์

แนวความคิด ผู้วิจัยต้องการนำเสนอท่าทางของแม่อุ้มลูกลักษณะ ทาบลำตัวอย่างทะนุถนอมด้วยมือทั้งสองที่ประคองศรีษะ คอ ก้น และกระดุก สันหลัง เพื่อเป็นการให้ความอบอุ่น และปกป้องลูก ทำให้ลูกรู้สึกปลอดภัย ถ่ายทอดอารมณ์ความรัก ความอบอุ่น การประคับประคอง ที่แม่มีต่อลูก โดยใช้รูปทรงของแม่และลูกผสมผสานกับการจัดองค์ประกอบร่วมกับรูปทรงของ ดอกไม้แทนสัญลักษณ์ความรู้สึกที่บุคคลมอบให้แก่กันในวันพิเศษและช่วงเวลาต่าง ๆ ใช้สีน้ำตาลเป็นโทนสีร้อนในน้ำหนัที่แตกต่างกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น เกิดมิติ และน้ำหนักของภาพ

ภาพที่ 17 งานทดลองชุดที่ 1
ชั้นที่ 2 (ชื่อผลงาน โอบอุ้มชั้นที่ 2)
ที่มา : อริญญา บุรณะศิลป์

แนวความคิด ผู้วิจัยต้องการนำเสนอท่าทางของแม่อุ้มลูกไว้ที่หลัง มือทั้งสองของแม่จะประคองกันของลูก และมือของลูกจะต้องประสานมาด้านหน้าเพื่อกอดผู้เป็นแม่ เป็นท่าทางที่แม่จะใช้เล่นกับลูก หรือใช้เป็นท่าแบกลูก เวลาเดินทาง เพื่อถ่ายทอดความสัมพันธ์อันดีระหว่างแม่และลูก โดยใช้รูปทรงของแม่และลูกผสมผสานกับการจัดองค์ประกอบร่วมกับรูปทรงของดอกไม้ แทนสัญลักษณ์ความรู้สึกที่บุคคลมอบให้แก่กันในวันพิเศษและช่วงเวลาต่าง ๆ ใช้สีน้ำตาลเป็นโทนสีร้อนในน้ำหนัที่แตกต่างกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น เกิดมิติ และน้ำหนัของภาพ

ภาพที่ 18 งานทดลองชุดที่ 1
ชั้นที่ 3 (ชื่อผลงาน โอบอุ้มชั้นที่ 3)
ที่มา : อรุณญา บุณณะศิลป์

แนวความคิด ผู้วิจัยต้องการนำเสนอท่าทางของแม่อุ้มลูกในลักษณะหันหน้าเข้าหากัน มือทั้งสองของแม่จะประคองศีรษะ คอ ไตก้น และสะโพกของลูก เป็นการอุ้มที่ทำให้แม่สามารถสื่อสารและเล่นกับลูกได้ดีเนื่องจากการสบตากันโดยตรง และเป็นการเพิ่มความผูกพันระหว่างแม่กับลูก เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกของแม่ที่มีต่อลูก ไม่ว่าจะเป็นความรัก ความเอาใจใส่ การเพิ่มพัฒนาการต่าง ๆ โดยใช้รูปทรงของแม่และลูกผสมผสานกับการจัดองค์ประกอบร่วมกับรูปทรงของดอกไม้แทนสัญลักษณ์ความรู้สึกที่บุคคลมอบให้แก่กันในวันพิเศษและช่วงเวลาต่าง ๆ ใช้สีน้ำตาลเป็นโทนสีร้อนในน้ำหนัที่แตกต่างกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น เกิดมิติ และน้ำหนักของภาพ

ภาพที่ 19 งานทดลองชุดที่ 2 ชั้นที่ 1 (ชื่อผลงาน ก้าวแรกชั้นที่ 1)
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

แนวความคิด ผู้วิจัยต้องการนำเสนอท่าทางของเด็กที่กำลังหัดเดิน เพื่อให้ผู้ที่ได้รับชมเกิดความสงสัยและคิดว่าเด็กจะเดินไปไหน ทำอะไร เป็นการดึงดูดให้เกิดความสนใจในภาพและได้ติดตาม โดยใช้รูปทรงของเด็ก ผสมผสานกับการจัดองค์ประกอบร่วมกับลายดอกไม้และใบไม้บนผ้าถุงซึ่งเป็นเครื่องนุ่งห่มของผู้หญิงหรือแม่ ใช้สีน้ำตาลเป็นโทนสีร้อนในน้ำหนัที่แตกต่าง กันเพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น เกิดมิติ และน้ำหนักของภาพ

ภาพที่ 20 งานทดลองชุดที่ 2 ชั้นที่ 2 (ชื่อผลงาน ก๊วแรกชั้นที่ 2)
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

แนวความคิด ผู้วิจัยต้องการนำเสนอท่าทางของเด็กที่กำลังเดินไปกอดกับแม่ เป็นภาพที่มีเรื่องราวต่อจากผลงานโอบกอดชั้นที่ 1 เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาความรู้สึกของแม่ที่มีต่อลูก ในขณะที่ลูกหัดเดินก็จะมีแม่คอยเคียงข้างและคอยเป็นกำลังใจในการก้าวเดิน โดยใช้รูปทรงของแม่และลูกผสมผสานกับการจัดองค์ประกอบร่วมกับลายดอกไม้และใบไม้บนผ้าถุงซึ่งเป็นเครื่องนุ่งห่มของผู้หญิงหรือแม่ ใช้สีน้ำตาลเป็นโทนสีร้อนในน้ำหนักที่แตกต่างกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น เกิดมิติ และน้ำหนักของภาพ

ภาพที่ 21 งานทดลองชุดที่ 3 ชั้นที่ 1 (ชื่อผลงาน ประคองชั้นที่ 1)
 ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

แนวความคิด ผู้วิจัยต้องการนำเสนอท่าทางของแม่ที่กำลังประคอง การตั้งครรภ์ของตัวเอง มือทั้งสองของแม่ประคองอย่างทะนุถนอม เพื่อ ถ่ายทอดเนื้อหาความรู้สึกรัก ผูกพัน การเอาใจใส่ ของแม่ที่มีต่อลูกตั้งแต่ยัง อยู่ในครรภ์ ยังไม่เห็นหน้าหรือรู้จักกันมาก่อน โดยใช้รูปทรงของแม่ผสมผสาน กับการจัดองค์ประกอบร่วมกับรูปทรงของดอกไม้แทนสัญลักษณ์ความรู้สึกที่ บุคคลมอบให้แก่กันในวันพิเศษและช่วงเวลาต่าง ๆ ใช้สีน้ำตาลเป็นโทนสีร้อน ในน้ำหนักที่แตกต่างกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น เกิดมิติ และน้ำหนักของ ภาพ

ภาพที่ 22 งานทดลองชุดที่ 3 ชั้นที่ 2 (ชื่อผลงาน ประคองชั้นที่ 2)
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

แนวความคิด ผู้วิจัยต้องการนำเสนอท่าทางของแม่ที่กำลังให้นมลูกอย่างอบอุ่น เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาความรัก ความผูกพัน ของแม่ที่มีต่อลูกตั้งแต่แรกเกิด โดยใช้รูปทรงของแม่ผสมผสานกับการจัดองค์ประกอบร่วมกับรูปทรงของดอกไม้แทนสัญลักษณ์ความรู้สึกที่บุคคลมอบให้แก่กันในวันพิเศษและช่วงเวลาต่าง ๆ ใช้สีน้ำตาลเป็นโทนสีร้อนในน้ำหนัที่แตกต่างกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น เกิดมิติ และน้ำหนัของภาพ

ภาพที่ 23 งานทอลองชุดที่ 3 ชั้นที่ 3 (ชื่อผลงาน ประคองชั้นที่ 3)
 ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

แนวความคิด ผู้วิจัยต้องการนำเสนอท่าทางของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลตั้งแต่ก่อนจะตั้งครรภ์จนถึงการมีลูก ในกริยาท่าทางที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลา เพื่อถ่ายทอดให้เห็นถึงความรัก การทะนุถนอม การดูแลของแม่ โดยใช้รูปทรงของแม่และลูกผสมผสานกับการจัดองค์ประกอบร่วมกับรูปทรงของดอกไม้แทนสัญลักษณ์ความรู้สึกที่บุคคลมอบให้แก่กันในวันพิเศษและช่วงเวลาต่าง ๆ ใช้สีน้ำตาลเป็นโทนสีร้อนในน้ำหนัที่แตกต่างกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น เกิดมิติ และน้ำหนักของภาพ

ภาพที่ 24 งานทดลองชุดที่ 4 ชั้นที่ 1 (ชื่อผลงาน อุ้มชูชั้นที่ 1)
ที่มา : อรัญญา บุระณะศิลป์

แนวความคิด ผู้วิจัยต้องการพัฒนาแนวคิดและต่อยอดผลงานให้ต่อเนื่องจากงานทดลองชุดที่ 1 โดยนำเสนอท่าทางของแม่อุ้มลูกในวัยเจริญเติบโตจากการเป็นทารก เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาเรื่องราวความรัก ความผูกพันของแม่ที่มีต่อลูกในช่วงอายุที่แตกต่างจากเดิม โดยใช้รูปทรงของแม่และลูกผสมผสานกับการจัดองค์ประกอบร่วมกับลายดอกไม้และใบไม้บนผ้าถุง ซึ่งเป็นเครื่องนุ่งห่มของผู้หญิงหรือแม่ ใช้สีน้ำตาลเป็นโทนสีร้อนในน้ำหนัที่แตกต่างกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น เกิดมิติ และน้ำหนักของภาพ

ภาพที่ 25 งานทดลองชุดที่ 4 ชั้นที่ 2
(ชื่อผลงาน อุ้มชูชั้นที่ 2)
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

แนวความคิด ผู้วิจัยต้องการพัฒนาแนวคิดและต่อยอดผลงานให้ต่อเนื่องจากผลงานอุ้มชูชั้นที่ 1 โดยนำเสนอท่าทางของแม่อุ้มลูกในวัยเจริญเติบโตจากการเป็นทารก เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาเรื่องราวความรัก ความผูกพันของแม่ที่มีต่อลูกในช่วงอายุที่แตกต่างจากเดิม โดยใช้รูปทรงของแม่และลูกผสมผสานกับการจัดองค์ประกอบร่วมกับลายดอกไม้และใบไม้บนผ้าถุงซึ่งเป็นเครื่องนุ่งห่มของผู้หญิงหรือแม่ ใช้สีน้ำตาลเป็นโทนสีร้อนในน้ำหนกที่แตกต่างกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น เกิดมิติ และน้ำหนกของภาพ

ภาพที่ 26 งานทดลองชุดที่ 4 ชั้นที่ 3

(ชื่อผลงาน อุ่มชูชื่นที่ 3)

ที่มา : อริญญา บุรณะศิลป์

แนวความคิด ผู้วิจัยต้องการพัฒนาแนวคิดและต่อยอดผลงานให้ต่อเนื่องจากผลงานอุ่มชูชื่นที่ 2 โดยนำเสนอท่าทางของแม่อุ่มลูกชูชื่น ซึ่งเป็นการเล่นเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในวัยที่กำลังเจริญเติบโตขึ้น เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาเรื่องราวความรัก ความผูกพันของแม่ที่มีต่อลูกในช่วงอายุที่แตกต่างจากเดิม โดยใช้รูปทรงของแม่และลูกผสมผสานกับการจัดองค์ประกอบร่วมกับลายดอกไม้และใบไม้บนผ้าถุงซึ่งเป็นเครื่องนุ่งห่มของผู้หญิงหรือแม่ ใช้สีน้ำตาลเป็นโทนสีร้อนในน้ำหนกที่แตกต่างกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น เกิดมิติ และน้ำหนักของภาพ

ขั้นตอนสร้างผลงานจริง และแก้ไขปรับปรุงผลงานตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิค ฉลุลงลายด้วยเครื่องมือ เช่น ตัดตู้ มีดปลายแหลม ทำให้เกิดเป็นจุด เส้น และรูปทรง จากนั้นนำมาทับซ้อนกันจนเกิดเป็นมิติของผลงาน

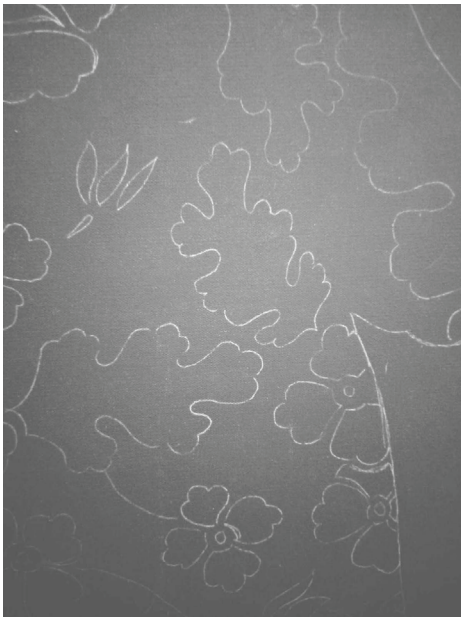
ภาพที่ 27 ผลงานสร้างสรรค์ศิลปินพันธ์ ชื่นที่ 1 (ชื่อผลงาน อ้อมกอดของแม่)
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

แนวความคิด ผู้วิจัยได้อาศัยทฤษฎีประสบการณ์ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ การสัมผัส การพบเห็น การจดจำ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งหมดของร่างกาย นำมาวิเคราะห์ประมวลผลถ่ายทอดเป็นเนื้อหาผ่านผลงาน ใช้ทฤษฎีการแสดงออกเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาเรื่องราวความรัก ความผูกพันของแม่และลูก ผ่านท่าทางของแม่อุ้มลูกซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเลียนแบบ เลียนแบบท่าทาง กิริยา การอุ้มของแม่และลูก ใช้รูปทรงของแม่และลูกผสมผสานกับการจัดองค์ประกอบร่วมกับลายดอกไม้และใบไม้บนผ้าถุงซึ่งเป็นเครื่องนุ่งห่มของผู้หญิงหรือแม่ ใช้สีน้ำตาลเป็นโทนสีร้อนในน้ำหนัที่แตกต่างกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น เกิดมิติ และน้ำหนักของภาพ

ภาพที่ 28 ผลงานสร้างสรรค์ศิลปะป็นพนธ์ ชั้นที่ 2 (ชื่อผลงาน ประคับประคอง)
ที่มา : อรัญญา บุราณศิลป์

แนวความคิด ผู้วิจัยต้องการนำเสนอท่าทางของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลตั้งแต่ก่อนจะตั้งครรภ์จนถึงการมีลูก ในกริยาท่าทางที่ต่างกันในแต่ละช่วงเวลา อาศัยทฤษฎีประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้า การสัมผัสและรับรู้ด้วยตนเอง และใช้ทฤษฎีการแสดงออกเพื่อถ่ายทอดให้เห็นถึงความรัก การทะนุถนอม การดูแลของแม่ โดยใช้รูปทรงของแม่และลูกซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเลียนแบบผสมผสานกับการจัดองค์ประกอบร่วมกับรูปทรงของดอกไม้แทนสัญลักษณ์ความรู้สึกที่บุคคลมอบให้แก่กันในวันพิเศษและช่วงเวลาต่าง ๆ ใช้สีน้ำตาลเป็นโทนสีร้อนในน้ำหนัที่แตกต่างกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น เกิดมิติ และน้ำหนักของภาพ

ภาพที่ 29 ขั้นตอนร่างภาพลงบนผ้าใบ
ที่มา : อริยญา บุรณะศิลป์

ภาพที่ 30 ขั้นตอนลงสีลงบนผ้าใบ
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

ภาพที่ 31 เติมจุดและเส้นด้วยการแต้มสีขาวในลักษณะเดียวกับการฉลุ
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

ภาพที่ 32 ขั้นตอนการใช้เครื่องมือฉลุและตัดโลหะ
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

ภาพที่ 33 ขั้นตอนการประกอบชิ้นงาน
ที่มา : อรัญญา บุรณะศิลป์

สรุปผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษา ลวดลาย เทคนิค ขั้นตอน และวิธีการสร้างสรรค์ ผลิต ลวดลาย

การวิจัยสร้างสรรค์ในหัวข้อ ศิลปกรรมภาพลวดลายสะท้อนสัมพันธ์ภาพ ระหว่างบุคคล ขั้นตอนแรกจะต้องออกแบบลวดลายลงบนวัสดุ การออกแบบ ต้องกำหนดลวดลายและสร้างจุดเชื่อมต่อเพื่อไม่ให้ลายขาดจากกัน แล้วใช้ เครื่องมือมีคม เช่น สี่เหลี่ยม เลื่อย ตัดไม้ มีดปลายแหลม เจาะตัดตามลวดลายที่ได้ ออกแบบไว้ให้ทะลุ เพื่อนำส่วนที่ไม่ต้องการออก ซึ่งลวดลายมี 2 ลักษณะ ลวดลายติด และลวดลายขาด ลวดลายติดเมื่อฉลุแล้วจะเหลือส่วนของ ลวดลายไว้ ลวดลายขาดเมื่อฉลุแล้วลวดลายจะเป็นช่องว่าง เทคนิคการฉลุ ลวดลายติดเป็นการฉลุโดยให้บริเวณโดยรอบของลวดลายหลุดออกคงเหลือ ไว้เพียงแต่ลายและส่วนเชื่อมต่อ เทคนิคการฉลุลวดลายขาดเป็นการฉลุเอา บริเวณตัวลวดลายออกโดยเหลือบริเวณโดยรอบและส่วนเชื่อมต่อไว้

2. องค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพลวดลายสะท้อน สัมพันธภาพระหว่างบุคคล

ความรู้ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล สัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่ เกิดขึ้นเป็นสัมพันธภาพแรกของมนุษย์นั้นเป็นสัมพันธภาพระหว่างแม่และลูก ซึ่งเกิดขึ้นและค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นตั้งแต่ยังไม่รู้จัก ยังไม่เคยเห็นหน้า เริ่มตั้งแต่ แม่เริ่มวางแผนที่จะมีลูก ระยะเวลาตั้งครรภ์ การคลอด จนกระทั่งหลังคลอด แม่จะทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก ดูแล อบรมสั่งสอน ควบคุมปรองดอง ทำให้ สัมพันธภาพนั้นเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้จากการสร้างสรรค์ผลงานดังกล่าวยัง เกิดองค์ความรู้ด้านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมขึ้นหลายด้าน ได้แก่ ความ รู้ด้านการฉลุลวดลาย การฉลุลวดลายลงบนวัสดุต่าง ๆ นั้น การเลือกใช้วัสดุ

ต้องคำนึงถึงการใช้สอยหรือการใช้ประโยชน์ อุปกรณ์ในการฉลุและเทคนิคกรรมวิธีจะมีความคล้ายคลึงกัน คือการนำเครื่องมือมีคม เช่น ตู๊ดตู๋ มีดปลายแหลม เลื่อยฉลุ สิว ทำการเจาะหรือตอกวัสดุตั้งกล้าวอกให้ทะลุเกิดเป็นลวดลายที่ได้ออกแบบไว้ ความรู้ด้านองค์ประกอบศิลป์ ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ผลงานด้วยการใช้จุดและเส้นโดยวิธีการแต้มสีประกอบกับการฉลุลงบนพื้นผิวของโลหะเพื่อให้เกิดเป็นบริเวณว่าง ผ่านรูปร่างจากธรรมชาติ และใช้สีน้ำตาลเป็นสีเอกรงค์ในการสร้างสรรค์เพิ่มและลดความเข้มของสีให้เกิดน้ำหนักอ่อนแก่ในรูปแบบเฉพาะตน เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาเรื่องราวความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรู้ด้านองค์ประกอบศิลป์ ผู้วิจัยได้จัดองค์ประกอบในผลงานทัศนศิลป์ เพื่อแสดงความเป็นเอกภาพ สัดส่วน ความสมดุล จังหวะลีลา เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีส่วนประกอบระหว่างรูปทรงที่เป็นรูปธรรมกับเนื้อหาที่เป็นนามธรรมประสานกลมกลืนกัน ให้มีความสัมพันธ์แสดงถึงความงามในรูปแบบเฉพาะตนและความรู้ด้านทฤษฎีทางศิลปะ ซึ่งเกิดจากการศึกษาวิเคราะห์ จดจำ จากประสบการณ์ หนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ถ่ายทอดความรู้สึกรักใคร่ผูกพันของบุคคลในครอบครัว สอดคล้องกับทฤษฎีการเลียนแบบ ทฤษฎีประสบการณ์ และทฤษฎีการแสดงออก

3. สร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพฉลุสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล

ผู้วิจัยได้เลือกสร้างสรรค์ผลงานจากการให้ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านของความสวยงาม ความสุนทรีย์ะ ครบถ้วนด้านองค์ประกอบศิลป์ การเลือกใช้เทคนิคต่าง ๆ ดังนั้นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพฉลุสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลจึงเป็นขั้นที่ได้รับการเลือกมากที่สุดจากขั้นตอน

อภิปรายผล

1. ด้านการศึกษา ลวดลาย เทคนิค ขั้นตอน และวิธีการสร้างสรรค์
ฉลุลวดลาย ผลการวิจัยพบว่าควรเลือกใช้วัสดุและเครื่องมือในการสร้างสรรค์
ผลงานให้มีความเหมาะสมและถูกประเภท

2. ด้านการสร้างองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพ
ฉลุสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ผลการวิจัยพบว่าด้านสัมพันธ์ภาพ
ระหว่างบุคคลความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกนั้นเกิดขึ้นตั้งแต่แม่วางแผนการ
ตั้งครรภ์และพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ไปจนตลอดชีวิตนำมาเป็นแรงบันดาลใจในด้าน
เนื้อหา แสดงออกถึงความรัก ความอบอุ่น ความเอื้ออาทรของแม่ที่มีต่อลูก
ได้อย่างนุ่มนวล เรียบง่าย อ้อมกอดของแม่ที่แผ่ไปด้วยความรู้สึกรัก ความ
เอ็นดู ต้องการทะนุถนอมลูกสามารถสื่ออารมณ์ได้อย่างลึกซึ้ง ซึ่งสอดคล้อง
กับผลงานภาพพิมพ์แม่กับลูกของประหยัด พงษ์ดำ (2524) ที่ได้สร้างสรรค์
ผลงานเพื่อสื่อถึงความรัก ความผูกพันของแม่และลูกซึ่งเป็นเรื่องราวที่อยู่ใกล้
ตัว ด้านการฉลุลวดลาย การฉลุลวดลายเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมาแต่
โบราณและได้รับความนิยมในช่วงรัตนโกสินทร์ เกิดขึ้นจากการนำเครื่องมือ
มีคม มาเจาะ หรือตัดออก ให้ทะลุรูโปร่ง ตามที่ได้ออกแบบลวดลายไว้โดย
คำนึงถึงส่วนเชื่อมต่อของลายไม่ให้ขาดจากกัน ที่จะต้องมีความประณีต ทักษะ
และความชำนาญซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒนทิพย์ กิจไกรลาศ (2557)
ที่ได้สร้างสรรค์ผลงาน Let's Imagine ที่ต้องผ่านการฝึกฝนการฉลุลวดลาย
จนเกิดความเชี่ยวชาญ ด้านองค์ประกอบศิลป์ในผลงานประกอบด้วยจุดและ
เส้นโดยวิธีการแต้มสีประกอบกับการฉลุลงบนพื้นผิวของโลหะเพื่อให้เกิดเป็น
บริเวณว่างเป็นหลัก เพื่อแสดงออกถึงงานศิลปะที่มีรากฐานมาจากภูมิปัญญา
ของครูช่างโบราณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชร กว้างไชย (2557) ที่
ต้องการสะท้อนคุณค่าและความงามของภูมิปัญญาครูช่างโบราณให้เข้ากับยุค

สมัยปัจจุบัน ด้านองค์ประกอบศิลป์ ในการสร้างสรรค์ผลงานผู้วิจัยได้จัดองค์ประกอบเพื่อแสดงความเป็นเอกภาพ สัดส่วน ความสมดุล จังหวะลีลาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีส่วนประกอบระหว่างรูปทรงที่เป็นรูปธรรมกับเนื้อหาที่เป็นนามธรรม ประสานกลมกลืนกันให้มีความสัมพันธ์แสดงถึงความงามในรูปแบบเฉพาะตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิพงศ์ ปานสมทรง (2557) ที่ได้นำรูปทรงและเรื่องราวของวัฒนธรรมการแสดงพื้นบ้านมาสร้างสรรค์ผลงาน ด้านทฤษฎีทางศิลปะ การสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพ ผลิตสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลผู้วิจัยได้ทำการศึกษา จดจำจากประสบการณ์ หนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ออกมาเป็นผลงานสร้างสรรค์ผ่านรูปร่างธรรมชาติโดยการเลียนแบบท่าทาง ความสัมพันธ์ของแม่และลูก ถ่ายทอดความรู้สึกรักใคร่ผูกพันของบุคคลในครอบครัว สอดคล้องกับทฤษฎีการเลียนแบบ ทฤษฎีประสบการณ์ และทฤษฎีการแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชูศักดิ์ ศรีขวัญ (2552) ที่ได้สร้างสรรค์ผลงานแกะ และผลงานเกิด สะท้อนเนื้อหาธรรมะทางพุทธศาสนาที่ได้รับจากประสบการณ์ และแสดงออกด้วยการแกะสลักหนัง

3. ด้านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพผลิตสะท้อนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ในการสร้างสรรค์ผลงานควรพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ คือด้านความสวยงาม ด้านความสัมพันธ์ของวัสดุ ด้านความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ด้านความสัมพันธ์ของเนื้อหา เพื่อให้สามารถอยู่ในกระแสสังคม วัฒนธรรม ความนิยม ปัจจุบันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณวงศ์ ศิวะพรหมณ์สกุล (2553) ที่นำอิทธิพลด้านการฉลุวดลายมาเป็นเทคนิคกรรมวิธีในการสร้างสรรค์งานประกอบกับทัศนธาตุทางศิลปะ เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความคิด และความงามในผลงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ การสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมภาพฉลุนั้น จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับช่างฝีมือค่อนข้างสูงเนื่องจากเป็นงานที่ต้องใช้ทักษะและความชำนาญที่ได้รับการฝึกฝนในการสร้างสรรค์ และยังเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอด สืบสาน มาจากบรรพบุรุษ ดังนั้นควรมีการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และถ่ายทอดให้แก่คนรุ่นหลังสืบไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำเนื้อหาด้านความสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลอื่น ๆ ในสังคมมาสร้างสรรค์เป็นผลงานที่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไป

2.2 ควรมีการศึกษางานฝีมือด้านอื่น ๆ นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานที่ผู้คนเกิดความสนใจ สามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อเป็นการเผยแพร่ภูมิปัญญา

เอกสารอ้างอิง

กฤษณวงศ์ ศิวะพราหมณ์สกุล. (2553). **อนิจจัง**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร)

ชูศักดิ์ ศรีขวัญ. (2552). **หนังตะลุง – ธรรมะ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร)

ทองถนิม - เครื่องประดับทองโบราณ. (2560). **การฉลุโลหะ**. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/ tongthanim>

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2557). **ภาพเขียนสยายตาแล้วสบายใจ**. สืบค้นจาก https://www.bot.or.th/Thai/Phrasiam/Documents/Phrasiam_4_2557/No.04_5.pdf
- นฤทธิ วัฒนภู. (2554). **ลวดลายฉลุ**. กรุงเทพฯ : วาดศิลป์
- ปานฉัตต์ อินทร์คง. (2561). **เอกลักษณ์พื้นถิ่นในงานจิตรกรรมฝาผนังวัดภูมินทร์ จังหวัดน่าน : การสร้างสรรค์สู่ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 38 ฉบับที่ 2
- พัฒนทิพย์ กิจไกรลาศ. (2557). **534 42140 27 พัฒนทิพย์ กิจไกรลาศ**. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/supervise.arted.42>
- วัชร กว้างไชย. (2557). **รัศมีเรืองรองแห่งวิมาน**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร)
- สิทธิพงศ์ ปานสมทรง. (2557). **รูปทรงสามมิติของหนังตะลุงร่วมสมัย**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร)